

Мученици рмањски

Да је земља најбољи чувар историје свједочи нам велико мноштво археолошких налазишта и ископина које објелодањују једну историјску епоху и један временски период. Често је бивало да се многе вјековне тајне прикривене површином земље открију сасвим случајно и ненамјерно, и да та открића представљају нешто што за друштво и окружење постаје проналазак од великог значаја.

Међутим, историја сама по себи не носи никакву вриједност ако није испуњена вјером, и она као таква само бива мртво слово на папиру. О таквом проналаску, испуњеном крвљу, знојем и мукотрпним животом, али и кончином испуњеном вјером у Живога Бога свједоче нам кости (мошти) рмањских монаха, свештенослужитеља – угодника Божјих.

Ови ондашњи житељи Светониколајевске обитељи манастира Рмња и њихови земни остаци пронађени су приликом обнове грађевинских радова око самог храма Светог Николаја Мирликијског Чудотворца у манастиру Рмњу. Њих десетак, по Божјем допуштењу благоизволили су да буду пронађени и откривени управо у данашње вријеме када се одвија васкрсење манастира Рмња, бисера на ушћу Унца у Уну, коме историја није била благонаклоњена, а о чему управо могу посвједочити управо поменути новопронађени мученици рмањски.

Када је истакнути српски писац и филолог Сима Н. Томић у часопису „Босанска Вила“ под псеудонимом Атом још почетком 20. вијека говорио о манастиру Рмњу, у данашње вријеме је од великог значаја присјетити се

неколицине његових историјских свједочанстава. Управо је он по ријечи и „казивању старих“ у свој серијал „О манастиру Рмњу“ из 1904. године у поменутом часопису навео слиједеће: „С поља, око манастира, налази се неколико старинских гробова, који су обиљежени големим каменим плочама. Само с јужне стране цркве, на десет корачаја даљине, находи се један велики стећак од љутца камена, и на њему са све четири стране усјечен крст, који се виђа и по оним плочама. На овим споменицима нема никаквих натписа, па се зато и не зна чији су то гробови. Но ту јамачно леже трудне кости рмањских калуђера и других угодника манастирских, па онај стећак и оне плоче, које су свакако из старијег времена, јасно показују макар и то, да се Православна Црква наша у средњем вијеку такође служила надгробним споменицима тога облика.“[1]

Неупитна је чињеница да пронађене кости припадају монаштву манастира Рмња и, како то казује Атом „угодницима манастирским“, јер сам њихов положај указује на то. Наиме велика већина скелета пронађена је уз саме темеље манастирског храма као и испред улазних (западних) врата. Корисно је навести да Атом такође свједочи о постојању извјесног калуђера Цвије Зорића и локацији његовог гробног мјеста „уз сам Манастир“[2], који је умро од напора приликом ношења на леђима уз брдо Тахир-Бега Куленовића.[3] Да се овдје ради о свештенику по имену Цвијо Зорић говори нам у својој путописној црти Бранко Цвејановић гдје наводи да се лично сусрео приликом своје посјете Манастиру Рмњу, половином 19. вијека са свештеником удовцем по имену Цвијо Зорић, којег је народ због његовог врлинског живота и ревности називао калуђером. Он му је том приликом посвједочио о мукотрпном животу манастира и његовој бурној историји која се вијековима није смиривала већ је своје стреле усмјерила ка овој светињи уништавајући изнова и изнова све њене трагове и историјске детаље које су је красиле.[4] Тако су данас његове мукотрпне и мученичке кости заједно са десетином угодника и мученика рмањских свједок постојања и трајања ове свештене обитељи.

Његово Преосвештенство Епископ бихаћко-петровачки и рмањски г. Сергије положио је, 5. априла 2022. године, у присуству архимандрита Варнаве, настојатеља манастира Трескавца; архимандрита Василија, настојатеља манастира Клисине; и епархијског ђакона Немање Рељића, у параклису Светог Јована Златоуста у мМанастиру Рмњу у новосачињени кивот свете трудбене кости рмањских светитеља и мученика. Том приликом, епископ Сергије је извршио мали помен свим свештеномонасима, монасима и трудбеницима манастира Рмња чије су кости пронађене, али и свима онима

који су себе дословно уградили у темеље те свештене обитељи и бивали њен историјски бранич у тешким и бурним временима како би је сачували до данас неповријеђену, чувајући је до данас када она сама доживљава своју највећу обнову од периода њеног оснивања.

Из Кабинета Епископа бихаћко-петровачког

[1] Атом (Сима Н. Томић), Манастир Рмањ, Босанска вила-лист за забаву, поуку и књижевност, бр. 9 стр. 169.

[2] Исто бр 11. стр. 213.

[3] Исто.

[4] Бранко Цвејановић, Манастир Рмањ на Уни, у монографији Манастир Рмањ, Радован пилиповић, Београд-Бос. Петровац, 2008,113-116.

spc.rs